

Blodsmitta

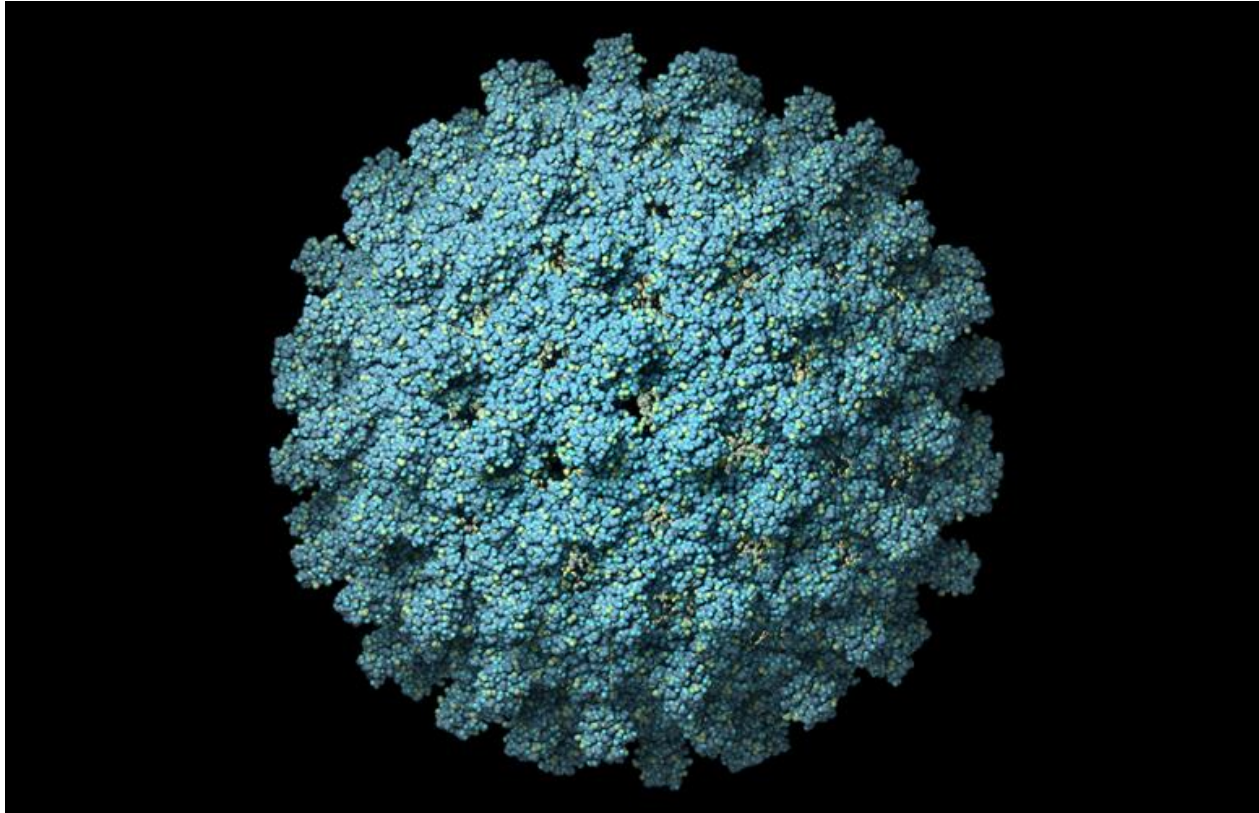
Basutbildning riskbruk, missbruk, beroende

2019-10-24

Gunilla Persson

infektionsläkare, bitr. smittskyddsläkare

Hepatit B

Hepatit B i världen

Nära 260 miljoner människor lever med hepatit B .

Över 1 miljon människor dör till följd av hepatit B varje år.

Viktig orsak till levercancer

HEPATITIS.

**TIME TO TEST.
TIME TO TREAT.
TIME TO CURE.**

325 MILLION PEOPLE ARE LIVING WITH CHRONIC VIRAL HEPATITIS B AND C INFECTIONS WORLDWIDE.

#TestTreatHepatitis
#WorldHepatitisDay

 World Health Organization

Smittvägar hep B

- Via blod och sexuellt
- Vanligaste smittvägen globalt är från mor till barn
- Barn smittar varandra
- Betydligt mera smittsamt än hep C och Hiv

Sjukdomsförlopp

- Inkubationstiden är lång, 1-6 månader
- En del får allmänna sjukdomssymtom
- En del får gulsot
- Andra har inte så mycket symtom
- Globalt stort problem; levercancer, leversvikt

- 95% läker ut om smittad i vuxen ålder
- Bland nyfödda läker bara 5 % ut
- Stora delar av världen har infört hepatit B-vaccin till alla nyfödda

Hepatit B i Västerbotten

- I Västerbotten 30-70 nya fall hep B per år
- De flesta är migranter smittade i hemlandet
- Bara enstaka smittade i Sverige
- Inget utbrott bland missbrukare på många år i V-botten

Förebygga hep B

- Bra vaccin finns!
- Erbjuds till alla nyfödda i Sverige
- All sjukvårdspersonal bör vara vaccinerade
- Även annan personal som kan komma i kontakt med blodsmitta bör vaccineras

Behandling hep B

- Behandling minskar smittsamheten
- Ej till alla, endast på vissa indikationer

Smittskyddslagen

- Hepatit B räknas till de allmänfarliga sjukdomarna
- Patienten ska erhålla förhållningsregler, smittspårning är viktig att genomföra (Smittkälla? Fler smittade?)

[WHO WE ARE](#)

[WHAT WE DO](#)

[PROGRAMME AREAS](#)

[WHERE WE WORK](#)

[RESOURCES](#)

[TAKE ACTION](#)

[DONATE](#)

OUR GOAL

Ending the AIDS epidemic by 2030

UNAIDS is working towards stopping new HIV infections, ensuring that everyone living with HIV has access to HIV treatment, protecting and promoting human rights and producing data for decision-making.

[90-90-90](#) | [HIV PREVENTION](#) | [HUMAN RIGHTS](#) | [AIDS DATA](#)

90-90-90: Treatment for all

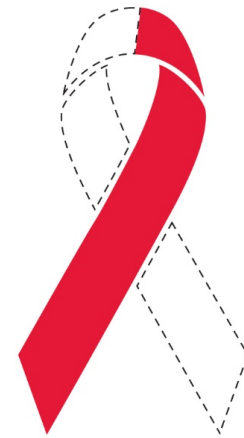
There are 36.9 million people living with HIV

75% know they are HIV-positive.
The rest do not

Three out of five people living with HIV are on antiretroviral therapy

And only 47% have undetectable levels of HIV

90-90-90 HIV treatment targets

30 million people on treatment by 2020

90% of people living with HIV know their status

90% of people who know their status are on antiretroviral therapy

90% of people on antiretroviral therapy achieve viral suppression

HIV

- I Sverige lever 7500 personer med hiv
- De allra flesta (98%) är behandlade och har minimal/ingen smittsamhet
- Inget utbrott bland missbrukare i Västerbotten
- I Malmö och Kalmar hiv-utbrott bland iv missbrukare som föranledde start av sprutbytesmottagningar
- Stockholm har haft utbrott bland missbrukare

Hiv

- I Västerbotten följs 160 personer för hivinfektion
- Alla har, eller kommer att få, behandling

Smittvägar hiv

- Via samlag; vaginala, anala, ibland vid orala
- Från mor till barn vid graviditet, förlossning, amning
- Via blodtransfusion, nålstick eller om man använder samma injektionsverktyg
- Risk för smitta finns också om blod med hiv kommer i kontakt med slemhinnor i öga, näsa, mun eller på hudsår.

- Hiv smittar **inte** via kramar, pussar eller smekningar. Tårar, urin, avföring, kräkning eller snuva som inte är blodtillblandad smittar inte heller. Blod på oskadad hud utgör inte någon smittrisk
- Om patienten har en välinställd behandling så är smittrisken obefintlig vid sex
- Smittöverföringen från mor till barn minskar till ca 0,5 % om mamman har välinställd behandling och avstår amning

Behandling HIV

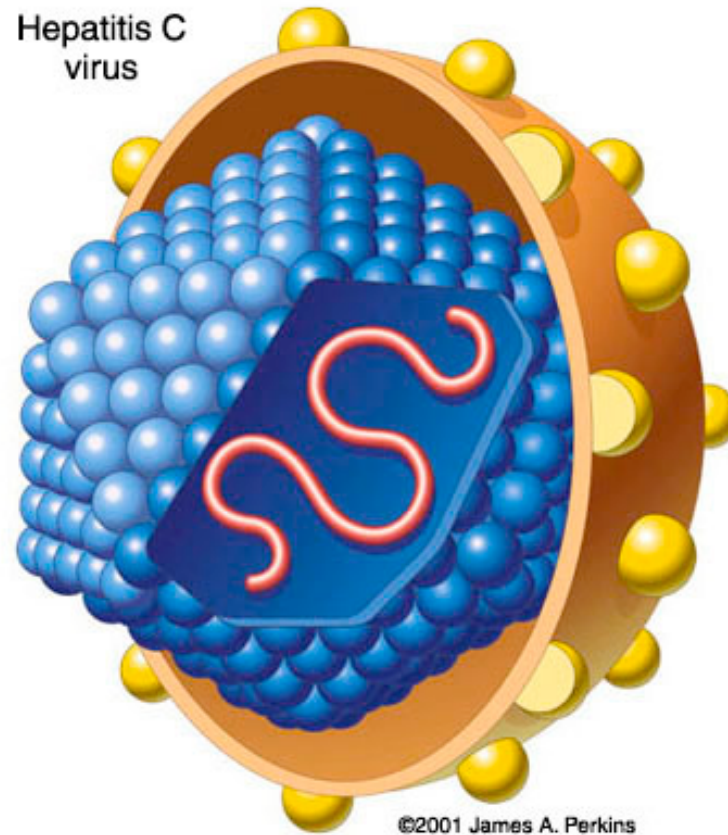
- Effektiv behandling har funnits sedan 1996
- Behandlingen gör att immunförsvaret bevaras
- Viruset kan inte föröka sig men finns för alltid kvar i kroppen

Smittfri HIV – välinställd behandling

- När HIV-mängden i blodet är omätbar så är smittsamheten obefintlig
- De som har en bra hiv-behandling smittar INTE
- Informationsplikten vid sex med ny partner kan tas bort från förhållningsreglerna
- Kondomplikten tagits bort från 2019

Hepatit C

Smittvägar

- Hepatit C-virus, HCV, finns i blodet hos den smittade
- Vanligaste smittvägen i Sverige är i.v droganvändning
- Blodtransfusion före 1992
- Ovanligt med sexuell smitta

Smittskyddslagen

- **Allmänfarlig sjukdom**
- Skyldigheter för patienten
 - Ej dela injektionsverktyg
 - Kondom vid tillfällig sexpartner
 - Träffa läkare regelbundet
 - Uppge blodsmitta vid sjukvårdskontakter od
 - mm

Sjukdomsförlopp

- 1-3 månaders inkubationstid
- En del får symtom såsom trötthet, influensalikn. symtom
- De flesta märker inget
- 70 % utvecklar kronisk hepatit C

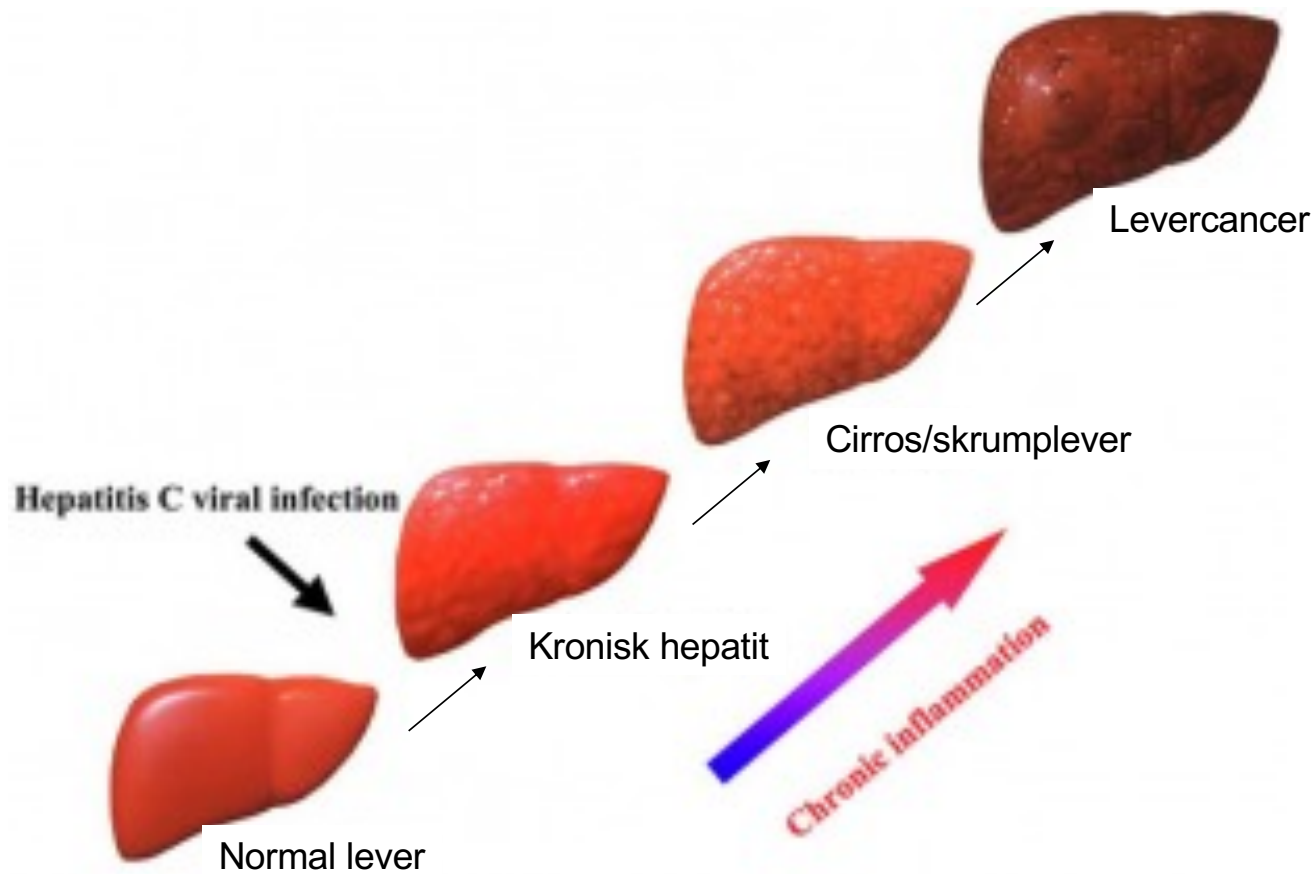
Följder av kronisk hepatit C-infektion

- Efter många års bärarskap >20 år:
- 20 % skrumplever
- 3-4 % av de som har skrumplever utvecklar hepatocellulär cancer årligen
- Hepatit C är orsaken bakom 25% av levertransplantationer i Sverige

Sämre prognos om samtidigt

- annan hepatit
- HIV
- diabetes, fetma, alkoholöverkonsumtion

Fibrosstadier F₀-F₄

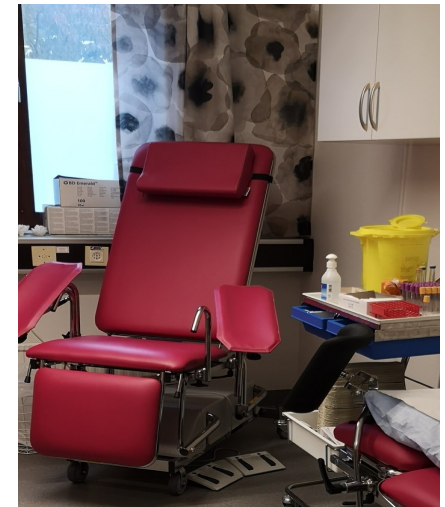

Smittsamhet HCV

- 98% vid blodtransfusion med HCV-RNA pos blod
- >80% av alla iv missbrukare blir smittade
- 5% mor-barn
- 3% stickincident
- Mycket låg risk bland heterosexuella par
- Förekommer som sexuell smitta, ffa vid anala samlag i gruppen HIV pos MSM

Förebygga hepatit C

- Finns inget vaccin
- Genomgången sjukdom ger INTE immunitet
- Upprepad provtagning i riskgrupper
- Mest smittsam första halvåret

Förebygga hepatit C

- Erbjuder rena kanyler och andra tillbehör via sprutbytesmottagningar
- Provtä!
- Behandla! Behandla! Behandla!

HEPATITIS.

**TIME TO TEST.
TIME TO TREAT.
TIME TO CURE.**

**World Health
Organization**

HEPATITIS ATTACKS THE MOST VULNERABLE

Over 90% of new hepatitis B infections occur through mother-to-child transmission and during early childhood. But other groups are also at higher risk of both hepatitis B and C, including people who inject drugs; men who have sex with men; people who have had tattoos or acupuncture; partners of people living with hepatitis B; and health care workers.

**#TestTreatHepatitis
#WorldHepatitisDay**

Förekomst hep C i världen och i Sverige

- 70 miljoner bärare i världen
- I Sverige cirka 45 000
- I Västerbotten 1000 st?
- Vi har koll på 250 st just nu
- Tillkommer 30-40 nya per år i Västerbotten

Behandlingsrevolution!

- Tablettbehandlingar med få biverkningar
- Tar 8-12 veckor
- > 90% läker ut
- Viktig att hitta alla sjuka
- **Låg tröskel för provtagning av hepatit C vid alla former av droganvändande**